

İKİNCİ ELİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE KATKISI

HAZİRAN 2021

sahibinden.com

1

CEO'nun Mesajı

2

İkinci El Etkisi Nedir?

3

İkinci El Etkisinin Sonuçları

4

Kategori Bazında Elde Edilen Tasarruf

5

Tüketim Döngüsü

6

İkinci El Etkisi Hesaplama Yöntemi

7

Formül

Değerli sahibinden.com Kullanıcıları,

Sektörde 21 yılımızı geride bıraktık. Her yıl sizlerle birlikte büyürken kullanıcılarımızı hayalleriyle buluşturmak için heyecanla çalıştık.

2000 yılında bir ilan sitesi olarak çıktığımız yolda, attığımız yenilikçi adımlar ve geliştirdiğimiz iş modeli sayesinde; bugün geldiğimiz noktada, ülke genelinde ticaretin canlanmasına hizmet ettiğimizi, bireylerin ve mağazaların iş yapış şekillerini kolaylaştırarak onların verimliliğine katkı sağladığımızı gururla görüyoruz.

Bu süreçte, her gün biraz daha mükemmelleştirmeye çalıştığımız hizmetimizin size ulaşmasını sağlayan; 150'si AR-GE merkezinde, alanında uzman 800'e yakın çalışanımız var. İşini büyük bir bağlılıkla yapan çalışanlarımız sayesinde Great Place to Work Enstitüsü'nün yaptığı araştırmada 6 kez "Türkiye'nin En İyi İşverenleri" seçildik ve "Avrupa'nın En İyi İşverenleri - Büyük Şirketler Kategorisi"ne seçilen 20 şirket arasına giren ilk Türk şirketi olduk.

E-ticaret sektöründe ürettiğimiz yeni teknolojiler ve sunduğumuz hizmetlerle pek çok ilke imza atarken; öncü olmanın ayrılmaz bir parçası olan toplumsal sorumluluğu da daima ciddiye aldık ve iş modelimizin özünde yer alan sürdürülebilirlik özelliğini şeffafla ortaya koyarak tüm kullanıcılarımızla paylaşmak ve sürdürülebilirliğe katkıda bulunmak üzere onlara bir çağrı yapmak istedik. Şu an elinizde tuttuğunuz, dünyadaki saygın çevre araştırma enstitülerinden IVL desteğiyle hazırlanan rapor da, Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan 12.si olan Sorumlu Üretim ve Tüketim maddesi doğrultusunda ortaya çıktı. Rapor, başlattığımız "İkinci El Etkisi"nin hesaplanması ile dünyadaki doğal kaynak tüketiminin azaltılmasına sunduğumuz desteği somutlaştırıyor.

sahibinden.com, sunduğu teknoloji ve kolaylık sayesinde evlerde, iş yerlerinde bulunan ikinci el ürünlerin tekrar kullanıma kazandırılması ile atık oluşumunun önüne geçerek; sadece eşyanın değil, dünyanın da ömrünü uzatıyor.

Ufak sandığınız adımlarla ne kadar büyük değişimler gerçekleştirdiğinizi net bir şekilde ortaya koyan ve e-ticaret sektörü için de bir ilk olan raporumuzu sizinle paylaşıyor ve keyifli okumalar diliyoruz.

Burak Ertaş

sahibinden.com CEO

Yeniden kullanım, çevreyi korumanın en etkili yollarından biri. Bu sayede önemli ölçüde atık oluşumu önlenirken işlenmemiş ham maddeleri ve komponentleri ayırma, işleme ve taşıma konusunda da ciddi bir tasarruf sağlanıyor. Yeniden kullanımın çevreye olumlu etkisi üründen ürüne değişse de tüm ekosistem üzerindeki etkisi oldukça önemli. sahibinden.com ile yaptığımız çalışmada da gördük ki platform üzerinden yapılan ikinci el satışlar ile yıllık 1,9 milyon ton sera gazı emisyonu tasarrufu sağlanmış.

Tomas Rydberg

IVL Kıdemli Araştırmacı

İKİNCİ EL ETKİSİ NEDİR?

Bir ürünün başka bir kişi tarafından değerlendirilerek tekrardan kullanılmasına “yeniden kullanım” denir. Yeniden kullanılan ürünlerin ekonomik ömrü uzar, döngüsel ekonomiyi teşvik ederek sürdürülebilirliğe hizmet eder.

Bir ürünün başka bir kişi tarafından değerlendirilerek tekrardan kullanılmasına “yeniden kullanım” denir. Yeniden kullanılan ürünlerin ekonomik ömrü uzar. Böylece kullanım oranı artarken ilk sahibinden sonraki kullanıcıları da ürünün özelliklerinden faydalanmaya devam eder. Atık oluşumu engellenir. Örneğin; kullanılmış bir elektrikli ev aleti almak, yeni bir tanesinin üretilmesini engeller ve yeniden kullanmak olumsuz çevresel atık oluşturmaya azaltır. Yeni bir ürüne olan talebin azalması ile birlikte toplamda daha az ürün üretilmesi için; hem ürünün üretiminde kullanılan enerji ve ham madde gibi kaynaklara duyulan ihtiyaç hem de iklim değişikliği gibi çevresel etkiler azalır. Yeniden kullanımın neden olduğu taşımacılık işlemlerinin karbon salınımı gibi çevresel etkiler, elde edilen tasarrufla karşılaştırıldığında oldukça sınırlıdır. Bu açıdan bakıldığında, yeniden kullanım ile çevresel etkiler yüksek oranda azaltılmaktadır.

Sonuç olarak bir ürünü yeniden kullanmak, üretim aşamasında yararlanılan kaynakların verimli bir şekilde kullanılmasını sağlar. Aynı zamanda döngüsel ekonomiyi teşvik ederek sürdürülebilirliğe hizmet eder. Bir ürünün yarattığı etki ilk bakışta göze çok görünmese de sahibinden.com aracılığıyla bir yılda el değiştiren ürün ve vasıta sayısı ile

çarpıldığında ortaya çıkan sonuç; çevresel etki ve potansiyel kaynak kullanımı açısından dikkat çekicidir. Bunun adı İkinci El Etkisi'dir...

“

3,5 milyon ilan
üzerinden yapılan araştırmaya göre
sahibinden.com,

**1 yılda 1,9 milyon ton
karbondioksit
emisyonundan
tasarruf edilmesini sağladı.**

”

İKİNCİ EL ETKİSİNİN SONUÇLARI

Bu rapor, sahibinden.com üzerinden ikinci el ürün satın alınarak önlenebilecek sera gazı emisyonlarını (CO₂ eşdeğeri cinsinden) ve materyal kaynaklarından sağlanacak potansiyel tasarrufları göstermektedir.

Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre sahibinden.com aracılığıyla 2020 yılında yaklaşık 1,9 milyon ton CO₂ eşdeğeri emisyon engellendi. Bunun yanı sıra 120.000 ton plastik, 800.000 ton çelik ve 70.000 ton alüminyum tasarrufu sağlandı.

Rakamlarla ifade edersek;

160 yolcu

**1,9 milyon tonluk
potansiyel CO₂ eşdeğeri emisyon,
İstanbul - New York arası
gerçekleşen
200.000 uçuşun
yol açacağı
emisyonu,**

Hesaplamalardaki referans veriler, aşağıdaki kaynaklardan alınmıştır:

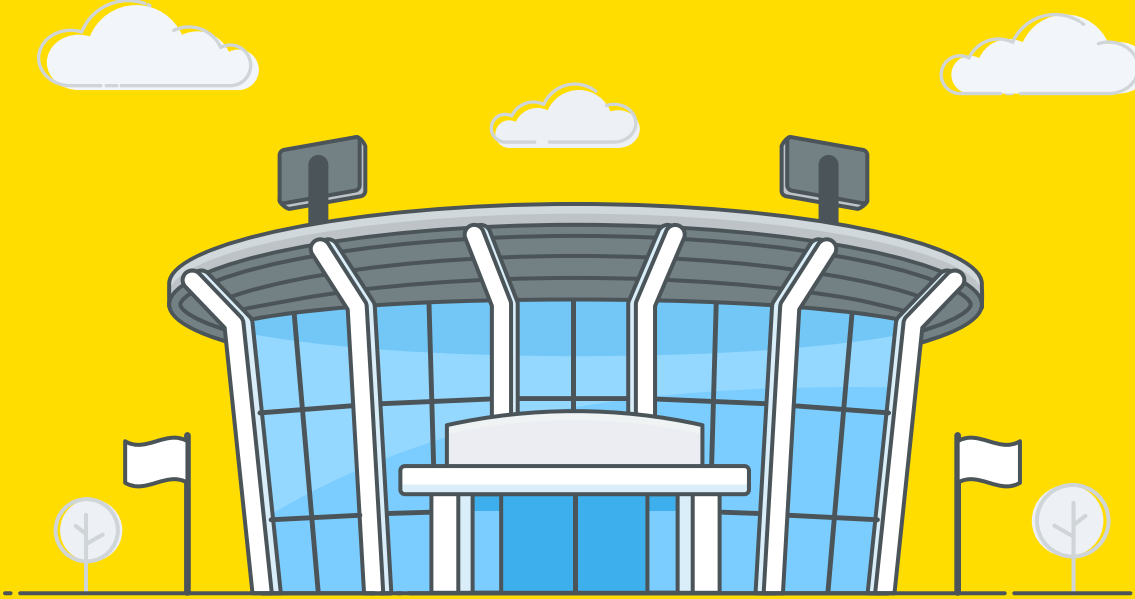
- EPD Bombardier C Series CS300 Aircraft: <https://www.environdec.com/library/epd922>
- Database: GaBi. Confidential data.

veya
1,9 milyon tonluk
potansiyel CO₂ eşdeğeri emisyon,
yilda 13.776 km yol yapan yaklaşık
550.000 arabanın
sebepl olduğu
emisyonu,

Hesaplamalardaki referans veriler, aşağıdaki kaynaklardan alınmıştır:

- TÜİK verilerine göre otomobillerin bir yılda yaptığı ortalama kilometre baz alınmıştır: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Tasit-kilometre-Istatistikleri-2019-37409>
- EPA: <https://www.epa.gov/greenvehicles/greenhouse-gas-emissions-typical-passenger-vehicle>

80.000 izleyici

800.000 ton
potansiyel elik tasarrufu,
**80 tane İstanbul
Atatürk Olimpiyat
Stadyumu yapımında
kullanılan elik
miktarına,**

Hesaplamalardaki referans veri, aşağıdaki kaynaktan alınmıştır:

• <http://www.tekfeninsaat.com/#/en/projects/istanbul-ataturk-olympic-stadium>

70.000 tonluk
potansiyel alüminyum
tasarrufu, yaklaşık

**3,5 milyar
akıllı telefon
üretiminde
kullanılan alüminyum
miktarına,**

3,7 kilo

120.000 ton
potansiyel plastik tasarrufu,
yaklaşık
32 milyon
plastik sandalyeye
denk geldi.

Hesaplamalardaki referans veri, aşağıdaki kaynaktan alınmıştır:
• <https://www.ikea.com/es/en/p/ogla-chair-in-outdoor-white-80422440/>

K a t e g o r i b a z ı n d a e l d e e d i l e n t a s a r r u f

İkinci el etkisine dair sonuçlar, sahibinden.com tarafından hizmet verilen 24 ayrı kategori ve 226 alt kategori değerlendirilerek elde edildi. Çalışmada ele alınan ikinci el kategorileri: —————○

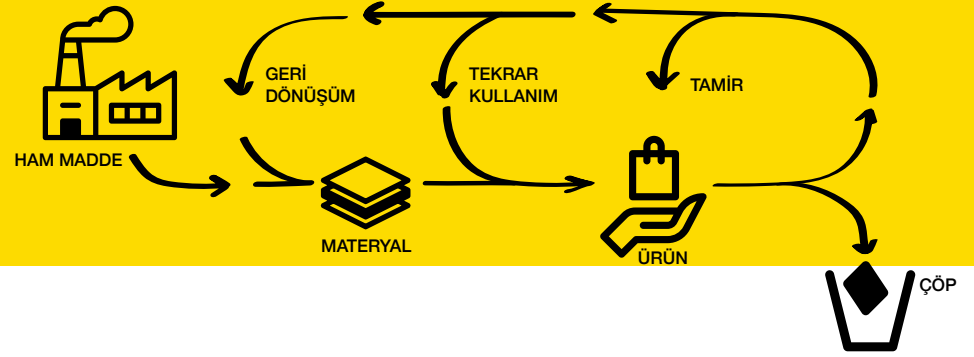
Satışı tamamlanan ilanların sayısı sahibinden.com tarafından temin edildi. Yeniden kullanıma bağlı olarak gerçekleşen tasarruf miktarları; CO2 eşdeğeri, plastik, çelik ve alüminyum cinsinden ifade edildi.

KATEGORİLER

Vasıta
Bilgisayar
Spor
Ev Dekorasyon
Elektrikli Ev Aletleri
Ev Elektroniği
Ofis & Kırtasiye
Oyun & Konsol
Müzik
Cep Telefonu
Bahçe & Yapı Market
Diğer Her Şey
Anne & Bebek
Giyim & Aksesuar
Hobi & Oyuncak
Kişisel Bakım & Kozmetik
Teknik Elektronik
Fotoğraf & Kamera
Antika
Saat
Kitap, Dergi & Film
Takı, Mücevher & Altın
Yiyecek & İçecek
Koleksiyon

TÜKETİM DÖNGÜSÜ

Günümüzde tüm dünyada yaygınlaşan kullan-at tüketim tarzı; kaynaklarımızın, bilinçsiz kullanılarak atık haline gelmesine ve çevre kirliliğinin önemli bir nedeni olmasına yol açıyor. Bu döngüde, ürün imal edilerek tüketiciye sunuluyor ve ardından tüketilerek hızla atık haline dönüşüyor.

Kullan-at tüketim tarzının tam tersine bir anlayış benimseyen; ürünlerin ömrünü uzatmaya, onları yeniden kullanmaya ve geri dönüştürmeye dayalı olan sisteme ise tüketim döngüsü adı veriliyor.

Doğadan esinlenilerek oluşturulan bir kavram olan tüketim döngüsü, doğal kaynakların kullanımını en aza indirirken, çevresel atık oluşumunun da önüne geçmeyi amaçlıyor.

Tüketim döngüsü; geri dönüşüm, yeniden kullanım ve çevresel atıkların azaltılması sonucunda karbon ayak izinin azaltılması adımlarından oluşuyor. Bu adımlar eşliğinde ikinci el kullanımının özendirilmesi ve yaygınlaştırılması tüketim döngüsüne katkı sağlamada önemli bir rol oynuyor.

İKİNCİ EL ETKİSİ HESAPLAMA YÖNTEMİ

İkinci el etkisini hesaplamak için uygulanan model, farklı ürünlere uyarlanabilir. Yeniden kullanılan ürünler, yeni bir ürünün imal edilmesi ihtiyacını ortadan kaldırır. Bir ürünün yeniden kullanılması ile birlikte yeni bir ürünün üretilmesine, taşınmasına ve atık yönetimine gerek kalmaz. Böylece sera gazı emisyonlarında azalma meydana gelir.

Özetle model üç varsayıma dayanır:

1. Bir ürün yeniden kullanıldığında, yeni bir ürünün satın alınmasına ihtiyaç duyulmaz. Böylece üretim ile birlikte ortaya çıkan materyal kaynağı tüketimi ve emisyonlardan tasarruf edilir.
2. Yeni bir ürünün üretiminden sonra gerçekleşen taşımacılık faaliyetlerinin yarattığı çevresel etki ortadan kalkar.

3. Yeniden kullanım ile birlikte, kullanılmış ürünün atılması ve imha edilmesi ile ortaya çıkan atık yönetimine gerek duyulmaz.

Hesaplamalara dahil edilmeyen önemli bir faktör, ürünün yeniden kullanılması sırasında taşıma işlemlerinin yarattığı çevresel etkidir.

Örneğin üretimi sırasında büyük miktarda karbondioksit emisyonuna neden olmayan ikinci el bir ürün satın alırsanız ve satın aldığınız bu ürünü uzak bir mesafeden, çevre dostu olmayan bir taşıma yöntemiyle getirirseniz ürünün yeniden kullanılmasıyla ilgili faydalar önemli ölçüde azalabilir.

FORMÜL

Hesaplamalar yapılırken; ilk adımda yeni ürünlerin üretilmesi, lojistik faaliyetleri ve atık yönetimi stratejilerinin çevresel etkileri derlenerek bir veri seti oluşturuldu. Üretim, taşımacılık ve atık yönetiminden kaynaklanan CO₂ emisyon değerleri, IVL veri tabanından temin edildi.

İkinci adımda 2020 yılında sahibinden.com'da yayınlanan ve kullanıcı beyanına göre “satıldı” olarak işaretlenen ilanların, ağırlık ve malzeme bileşiminin tahmini değerlerinden oluşan veriler değerlendirmeye alındı.

Hesaplamada, 24 kategoriden seçilen referans ilanların ağırlığı tahmin edildi ve kg başına karşılık gelen CO₂/kg emisyon eşdeğeri ile çarpıldı.

Bu değerler bilgisayar gibi karmaşık ürünlerde karbon ayak izi raporları kullanılarak hesaplandı. Plastik, alüminyum ve çelik miktarları için ilanın yaklaşık ağırlığı ve malzemenin ilandaki oranı esas alınarak bir değer hesaplandı.

sahibinden.com hakkında

Aksoy Group bünyesinde 2000 yılında kurulan sahibinden.com, AR-GE merkezinde geliştirdiği yenilikçi ürün ve hizmetlerle Türkiye'nin lider teknoloji şirketlerinden biri olmaya devam ediyor. Haziran 2020'de ayda 62,7 milyon kullanıcının 509,6 milyon kez ziyaret ederek 15,2 milyar sayfa görüntülediği sahibinden.com; 800'e yakın çalışanı, 5 milyondan fazla aktif ilan ve yüz binlerce ürün çeşidiyle Türkiye'nin en büyük elektronik ticaret ve ilan platformlarından birisi olma özelliğini taşıyor.

IVL hakkında

İsveç Çevre Araştırmaları Enstitüsü IVL (Swedish Environmental Research Institute), endüstriyel hava ve su konularında araştırma yapmak üzere 1966 yılında İsveç devleti ve ulusal ticari kurumlar tarafından ortaklaşa kuruldu. Bünyesinde 300'den fazla mühendis, davranış bilimci, kimyager, deniz biyoloğu, biyolog, siyaset bilimci, gazeteci, iş geliştiricisi ve ekonomist bulunan IVL'in vizyonu, sürdürülebilir bir toplumdur. Kurum bilimin katkılarını topluma taşıyarak, çevre sorunlarını fırsata dönüştürmek ve doğrusal süreçleri döngüsel bir ekonomiye dönüştürerek sürdürülebilir bir topluma geçişi sağlamayı amaçlıyor.